

LA NECESSITAT DE NORMALITZACIÓ DE LES ADRECES ELECTRÒNIQUES

Sebastià SOLÉ i COT

El vertiginós avenç de les tècniques d'informació i comunicació crea contínuament reptes nous sovint a problemes vells. Un és el de les adreces electròniques.

Fins ara, veig que hi ha una gran diversitat de formes, la qual cosa dificulta, per no dir impossibilita, la seva memorització. Per exemple, les universitats amb les quals tinc més contacte -la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i la Universitat Pompeu Fabra- tenen sistemes diferents cadascuna, tant en la primera part de l'adreça -abans del signe @- com en la segona.

Pel que fa a la part personal o primera de les adreces electròniques -la que identifica la persona-, veiem adreces amb nom i primer cognom junts, separats per un punt, separats per un guionet, amb la inicial del nom seguida del primer cognom, amb el primer cognom o amb tots dos, i fins i tot amb el primer cognom seguit, sense separació, de la inicial del segon, algunes de les quals fan un efecte visual estrany i desorientador. L'ideal seria que, coneixent el nom d'una persona, ja sabéssim automàticament i sense error possible la primera part, si més no, de la seva adreça electrònica. A parer meu, el millor sistema és el nom sencer -nom i cognoms, els que tenim la sort de portar-ne dos-, ja que el segon cognom resol molts dels casos de coincidència de noms i, si només s'hi posa el segon cognom en casos de coincidència, ja no hi ha el mateix criteri per a tothom i se'n dificulta la memorització; això és com la catalogació dels llibres: hi ha unes normes universals que faciliten la tasca de bibliotecaris i de lectors, encara que sempre hi ha i hi haurà casos especials; o com l'ortografia: calen unes normes, les que siguin, i millor si són fàcils i coherents. Pel que fa a l'ortografia de les adreces, la manca d'accents resulta pràctica -a la xarxa, no serveixen per a res, i potser fora de la xarxa també fan més nosa que servei en la majoria dels casos, com ho demostra l'anglès, que no en té ni li fan cap falta, i el francès, els nombrosíssims i variats accents del qual tant difícil el fan d'escriure i tant compliquen els teclats de les màquines, total per a ben poca cosa.

Pel que fa a la separació entre el nom i cada cognom, em sembla indiferent ajuntar-los o posar-hi un punt o un guionet si és que no pot haver-hi un espai en blanc, que seria el més fàcil i coherent. El guionet té l'avantatge que alguns ja fa temps que el fan servir, especialment en les seves actuacions internacionals, per tal d'homogeneïtzar el nostre sistema de dos cognoms amb el dels països que només en tenen un -que són majoria i que tenen més pes científic, econòmic i comunicacional- a fi que no sigui pres el segon cognom com a primer; però ja s'ha estès molt més per la xarxa l'ús del punt que no pas el del guionet, i, doncs, sembla més fàcil adoptar el punt, que, d'altra banda, té també la connotació de separació. A més, el guió pot ser alt o baix -he vist adreces amb l'un i adreces amb l'altre-, i això és un motiu més de confusió. Per descomptat que descarto la 'i' entre els dos cognoms, de tanta tradició a Catalunya però avui en decadència, que representaria una complicació i un motiu de dubte afegit. Les persones que fan servir un nom de fonts compost, em sembla més coherent i fàcil de memoritzar separant-lo igual que els cognoms i no pas ajuntant-lo sense cap signe entremig. Però en totes aquestes qüestions el que em sembla important i pràctic és que tothom adopti el mateix sistema perquè ens estalviarà d'haver de rumiar i d'equivocar-nos. En canvi, jo seria partidari de posar majúscula inicial com alguns ja fan, que sembla que a la xarxa no li fa ni fred ni calor i

ens ajuda a llegir, ens facilita el cop d'ull, i coincideix amb l'ús constant de fa segles, si bé el fet que en aquesta qüestió de les adreces d'Internet sigui irrellevant representa una preocupació de menys, una causa menys d'error i de confusió.

El signe @ separa la primera part de l'adreça -que identifica la persona- de la segona, que identifica la institució en la qual s'incardina, i o el servidor, i o el país o classe d'activitat o organització a què pertany la persona o la institució. Entre nosaltres s'ha imposat d'anomenar-lo amb el mot castellà 'arroba', un antic ús d'aquest signe, avui completament obsolet, que designava la corresponent mesura de pes, avui desapareguda, desaparició que va comportar també la del seu signe, i que en català és **rova**. Sonaria més bé, i ens aproximariem més al món anglosaxó dominant en informàtica, si l'anomenàvem amb les preposicions **at**, com en anglès, o **ad**, del llatí, que semànticament són coherents amb l'essència i la finalitat de les adreces de què formen part, i, si l'anomenéssim **ad**, hi donariem un toc d'elegància i de classicisme que no hi faria cap mal. Però els avantatges de 'rova' sobre 'at' o 'ad' són el seu ús ja generalitzat per la major part del domini lingüístic català i que pràcticament evita cap possibilitat de confusió quan donem una d'aquestes adreces de paraula.

Pel que fa a la segona part de l'adreça electrònica -la que va després del signe '@'-, en el cas dels membres d'una comunitat universitària em sembla preferible que hi hagi únicament les inicials de la Universitat on el titular de l'adreça presta els seus serveis sense el nom del centre o facultat o departament: els noms de les universitats són molt més fàcils de conèixer i de recordar per tothom que no pas el dels centres o departaments, els professors poden desenvolupar la seva activitat en centres diversos de la mateixa Universitat, hi ha casos d'encasellament difícil o inesperat, la seva vinculació principal és amb el Departament (el nom del qual sovint és massa complex i/o circumstancial i/o inexpressiu perquè faci de bon recordar per a l'adreça electrònica), els centres s'han multiplicat i han perdut la simplicitat que havien tingut fins fa poques dècades... Respecte del seu últim element, anomenat 'domini' -.es, .com, .org, .edu ...-, ve determinat pels que governen la xarxa, té lògica, i només diré que és de desitjar que aquesta lògica -que ens en facilita la memorització i l'ús- es mantingui i augmenti.

Ens trobem en els inicis de l'era de la informació i la comunicació, i això ens ofereix possibilitats immenses i reptes apassionants. Aquest que hem plantejat avui n'és un de molt modest, senzill, secundari..., però que ha d'ajudar a fer una xarxa -i, en definitiva, la nostra vida- més còmoda i eficaç. En resum: convé que hi hagi unes normes, les que siguin, però com més universals i fàcils millor.

NOMS MÉS AVIAT EXTRAVAGANTS

La novel·lista cubana Zoé Valdés, en una entrevista a *La Vanguardia* (10/08/01), ens diu que a Cuba són libèrrims a l'hora de posar nom a les criatures. I fa menció d'uns bessons que va conèixer i que es deien Sanyo i Samsonite. Tambè hi ha noies anomenades Usnavi (de US Navy, pels vaixells americans), i sap d'una senyora que va posar per nom al seu fill Santoral-al-dorso, que és el que havia llegit en una pàgina d'un almanac.

V.B.